

[Lange.]

December, og nu vil man yderligere forlænge denne Frist til 1. Februar. Jeg vil gerne betone, at Forslaget ligesom ogsaa den gældende Lov maa forstaaes paa den Maade, at det drejer sig om en Ret for Kreditorerne til at give en saadan Henstand; det kan ikke være Meningen, at det skal opfattes som en Pligt for Kreditorerne, en Ret for Debitorerne. Man maa ogsaa være fuldt klar over, at jo længere man skyder Fristen ud, desto større er Fristelsen for Debitorerne til at bruge af de Kornbeholdninger, som nu engang udgør Sikkerheden for Kreditorernes Tilgodehavende, og man vil ved denne Udsættelse ikke alene udsætte Kreditorerne for forøget Risiko, men man vil ogsaa let sætte Debitorerne i den vanskelige Situation, at de kommer til at bruge af disse Varer og derved bliver strafskyldige.

Egentlig er det altsaa med Betænkelighed, at mit Parti gaar med til dette Lovforslag, men det gør naturligvis vore Betænkeligheder meget mindre, naar man nu aabner Mulighed for, at Høstpantebrevsgælden kan ombyttes med Saneringslaan. For ellers maa man sige, at den daarlige Høst ikke er nogen egentlig Begrundelse for, at Fristen udsættes; de Betalingsvanskeligheder, der skyldes Høsten, bliver jo ikke ændret ved, at man giver en Frist til 1. Februar.

Men vil man ombytte disse Høstpantebreve med Saneringslaan, hvad jeg i og for sig synes er rigtigt, maa man være klar over, at ikke alle de Mennesker, som skylder for et Høstpantebrev og nu kan faa en Udsættelse, har Mulighed for at faa Saneringslaan; der skal andre Betingelser til end dette at skyldes for et Høstpantebrev for at faa Saneringslaan.

Der er ogsaa det uheldige, at man hidtil har praktiseret Loven om Saneringslaan paa den Maade, at man i det store og hele har krævet, at Høstpantebrevsgælden skulde være afviklet, inden der blev givet Laan. Det er efter min Mening en Uretfærdighed, man begaar imod de Folk, som hidtil har faaet Saneringslaan, at man nu efter den 1. December indfører en helt ny Praksis. Nogle af de Folk, der har søgt Saneringslaan, har maaske ikke været i Stand til at skaffe Betalingen for Høstpantebrevet og har derfor ikke kunnet faa Laanet, og andre er igennem dette, at de har skullet skaffe Penge til Høstpantebrevet, blevet saadan økonomisk svækket, at det paa anden Maade sætter dem tilbage. Jeg synes, det vilde være ønskeligt, at man kunde finde en Ud-

vej for ogsaa at komme de Folk til Hjælp, der er blevet bragt i saadanne Vanskeligheder ved, at det hidtil er blevet afslaaet, at Høstpantebrevsgæld kom ind under Saneringslaan; man vilde derved gøre nogen Uret god igen.

I øvrigt skal jeg anbefale Lovforslaget til Gennemførelse.

Martin Sørensen (Peterslund): Paa mit Partis Vegne skal jeg anbefale den foreslaaede Ændring af Loven om Fortrinsret i Høsten for Aaret 1936. Den lille Høst, navnlig paa de lettere Jorder, har medført, at det vil blive vanskeligt for de økonomisk smaa stillede Landmænd at indfri det udstedte Høstpantebrev rettidigt. Det forfaldt jo 1. Oktober, men den sidste Frist for Betalingen er 1. December, da Fortrinsretten bortfalder, og Pantebrevet slettes automatisk senest ved Udløbet af December Maaned. Den foreslaaede Udsættelse paa to Maaneder betyder, at Landmændene ikke behøver at betale Pantebrevene ud af den sparsomme Kornavl, men kan naa at faa Kornavlens omsat i dyriske Produkter og derved opnaa, at Avlen udbringes i flere Penge end ved direkte Salg til Købmændene. Nu hørte jeg nok, at det ærede 10de Medlem for 2den Kreds (Lange) sagde, at man ikke maatte bruge af Avlen. Det kan en Landmand ikke undgaa. Naar han skal føre sin Bedrift videre, er han nødt til at bruge af Avlen til at fodre de Dyr, som han har i sit Hus, men det er selvfølgelig ogsaa en Forudsætning, at han, naar han sælger Dyrene, saa bruger de Beløb, som han faar ind, til at indfri det udstedte Høstpantebrev.

I øvrigt opfatter jeg Forslaget saadan, at det giver Kreditorerne en udvidet Ret, større Ret end de hidtil havde, idet Fristen for Inddrivning af Beløbet for Høstpantebrevet udskydes to Maaneder. Jeg tror heller ikke, at Købmændene — det viser sig ogsaa ved, at de gennem deres Organisation har tiltraadt Forslaget om en Forlængelse — paa noget Punkt vil fare agresivt frem mod Landmændene, men jeg tror, de vil forstaa dette Forhold med den lille Høst og give den nødvendige Udsættelse til i øvrigt dygtige og flittige Landmænd, der passer deres Ejendom, som de skal.

Jeg tillader mig at anbefale det høje Ting at vedtage den foreslaaede Forlængelse af Tidsfristen, idet jeg skal forbeholde mig yderligere Bemærkninger om Systemet Høstpantebreve, naar det Lovforslag, som er fremsat i det andet høje Ting, kommer herover til Behandling. Jeg mener ikke, der er Grund til at komme ind paa det her.